צופית צדה כנימות המגיחות מעפצי אלה אטלנטית

דרור גלילי, צלם טבע , גבעת חוזק ליד איילת השחר – geyoni@gmail.com
אבי שמידע, חוג כלנית, המחלקה לאבולוציה ואקולוגיה והמרכז לרציונליות, האוניברסיטה העברית בירושלים – avi.shmida@gmail.com

———————

תקציר: ציפור **הצופית הארץ-ישראלית** ידועה כמבקרת קבועה בפרחים אדומים ולוגמת את הצוף. בעונת סוף הקיץ הסתיו כאשר הפריחה מועטה ביותר, הצופית איננה בוחלת במזון מן החי וצדה עשרות חרקים זעירים. אחד מאתנו (ד.ג.) תפס אותה צדה כנימות המגיחות בעשרות מתוך עפצי **אלה אטלנטית** אשר בשלו ונסדקו.

==========

הצופית הארץ-ישראלית היא ציפור זעירה השייכת לקבוצה טרופית אשר מתמחה בלגימת צוף מפרחים. היא מתמחה בשתיית צוף מפרחים אדומים או כתומים בעלי צינור פרח צר וארוך במיוחד(מעל 14 מ"מ) אך במעונות ובזמנים שלא פורחים באזור פרחי בעלי צינור ארוך היא לא בוחלת בפרחים פתוחים לא אדומים. בישראל פרחים בר אדומים בעלי צינור פרח צר וארוך נדירים ביותר ובהתאם נראה את הצופית בגינותינו על פרחים אדומים של **מרווה, רוסליה, טקומית, עקולית, אורנית, קליסטמון, אלואה והיביסקוס**. את

הגוזלים בקן מאכילים ההורים בחרקים קטנים אותם הם צדים באוויר (יום-טוב 2014). הבוגרים ניזונים בעיקר מצוף המורכב בעיקר מסוכר בריכוז נמוך (10-25%) אך אינם בוחלים במזון מהחי הכולל חרקים מעופפים קטנים ועכבישים. יורם יום-טוב מדווח בספרו על צופית הצדה כנימות עלה על גבי צמחי גינה עירונית. בעונת סוף הקיץ והסתיו, כאשר הפריחה דלה רואים את הצופיות מבקרות בפרחים "מכל הבא ליד"; יום-טוב מציג בספרו תמונות נהדרות של צופיות המבקרות במיני צמחים בעלי צינור פרח קטן וכמויות צוף זעירות בעלי ריכוז גבוה (25-40%): **טיונית החולות, לנטנה ססגונית ומרור הגינות**; ואנו נוסיף תצפיות בפרחי **רוזמרין רפואי, שיח-אברהם מצוי וגעדה כרתית**.

באחד מימי הסתיו הנוכחי, ראה אחד מאתנו (ד.ג.) צופית עומדת על עץ **אלה אטלנטית** וכל פעם מגיחה ומרפרפת מעל עפצים דמויי אלמוג הגדלים לרוב בראשי הענפים. עפצי האלה ירוקים בחודשי האביב והקץ ולקראת חודש נובמבר (או חודש דצמבר בעפצי הבננה של אלה ארץ-ישראלית) צבעם הופך אדמדם והם מבשילים ונסדקים בראשם. מתוך הסדקים מגיחות עשרות כנימות מכונפות. הצופית למדה במהרה חגיגת ההגחה של כנימות עפצי האלה וצדה אותם במקורה.

צופית ארץ-ישראלית צדה כנימות המגיחות מעפץ של אלה אטלנטית, הרי נפתלי 14.11.24 הצלם דרור גלילי ©

צופית ארץ-ישראלית בין ענפי אלה אטלנטית, צילם דרור גלילי ©

ספרות

יום-טוב י 2014 הצופית הארץ-ישראלית. כרטא, ירושלים.

ענבר מ 2003 כנימות יוצרות עפצים על אלות בישראל. הוצאת מגנס, ירושלים.

==========

כל הזכויות שמורות ל"כלנית" ©

לציטוט: יום-טוב י 2024 הצופית הארץ-ישראלית . כתב-עת "כלנית", 9.

==========